

Statsbærende parti et nazibegrep

Er statsbærende parti i ferd med å bli det nye moteuttrykket? Søndag 22. mars er det Aftenpostens utenriksredaktør som bruker det i sin artikkel «Makten rår - igjen». Same dag dukker det også opp i avisens kronikk. Uttrykket Statsbærende parti ble innført i det norske språk av Nasjonal Samling (NS) som skrytebetegnelse på seg selv, jfr. Store Norske Leksikons omtale: «Under den tyske okkupasjon av Norge utferdiget Vidkun Quisling en «lov om parti og stat» 12. mars 1942, hvor Nasjonal Samling etter tysk mønster ble kalt «det statsbærende parti» i Norge».

For overhodet å ha noen mening, må dette nazi-inspirerte begrepet bety et politisk parti som er statens fundament og bærebjelke. Hvis partiet svikter, raser hele staten sammen, intet mindre! Historien kjenner få eksempler på slikt. Det nærmeste man kommer et virkelig statsbærende parti, var da heller ikke NS, men Det allrussiske kommunistparti, som i 1922 opprettet Sovjetunionen. Da partiet raknet i 1991, sprakk også unionen. Man skulle tro at vi var blitt kvitt denne begrepsmessige vanskapningen da NS gikk nenedom i 1945, men den gang ei.

ODD GUNNAR SKAGESTAD

Oslo